

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект ЄС-МОП

“На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні”

Засідання Робочої групи 4

"Зайнятість, соціальна політика, рівні можливості та здоров'я" УСПГС

Проблеми адаптації українського законодавства до норм ЄС відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

Антоніу Сантуш
Менеджер Проекту ЄС-МОП

www.ilo.org.shd4Ukraine

<https://www.facebook.com/shd4Ukraine>

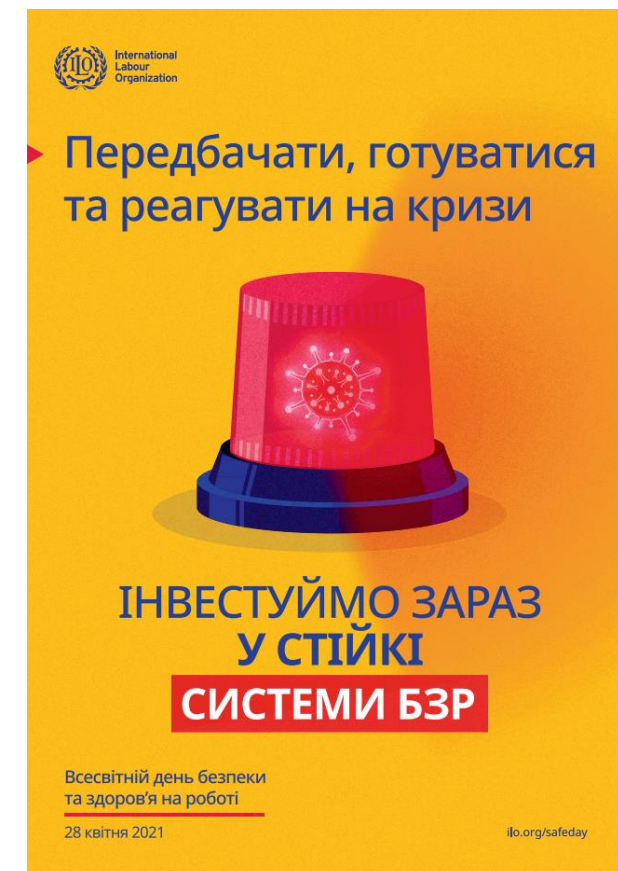
Вівторок, 29 червня 2021 р.

Зміст

► Основні виклики

► Технічні виклики

► Методологічні виклики

Основні виклики

- ▶ Питанням **БЗР** надається **низький пріоритет**, незважаючи на те, що рівень смертності від нещасних випадків на роботі значно вищий, ніж у ЄС (принаймні до спалаху COVID-19)
- ▶ **Відсутність політичної волі** до змін (у парламенті, в уряді, у профспілках і в організаціях роботодавців)
- ▶ Поширеність в Україні **“радянської”** культури, що базується на певних усталених **контрапродуктивних упередженнях**:
 - Професійні **ризики неминучі та невідворотні** — в результаті чого застосовуються підходи реагування, засновані на виправленні, компенсації та захисті (а не на запобіганні професійним ризикам)
 - Упевненість у тому, що **Україна є окремою та особливою, і має стільки “особливостей”**, що її законодавство неможливо гармонізувати з ЄС — що зазвичай використовується як привід для неналежного узгодження з європейським законодавством (при цьому забувається, що законодавство ЄС застосовується у 28 дуже відмінних країнах)
 - **Уявлення** про те, що **державні органи корумповані, просто хочуть накладати штрафи та не дати бізнесу розвиватися** — що призводить до виникнення ультраліберальних підходів і до обмеження повноважень і діяльності інспекції праці

► Технічні виклики

- **Занадто регламентований** законодавчий підхід: спрямований на деталізацію **процесів** (а не на визначення **результатів**, які мають бути досягнуті), що призводить до декларування відповідальності роботодавців, надмірної кількості застарілих і суперечливих законодавчих актів, відповідно, відсутності розуміння, виконання та дотримання законодавства
- **Недостатня обізнаність і розуміння МТН та законодавства ЄС** з питань БЗР, їхніх переваг для працівників, роботодавців, держави та суспільства в цілому (що, в свою чергу, посилює відсутність політичної волі до змін)
- **Недотримання вимог Статті 9 (1) Конституції України**, неврахування положень Конвенцій МОП, ратифікованих Україною (наприклад, C81, C129, C155), як складової частини національного законодавства
- **Законодавча техніка має низьку якість** (у зв'язку з чим правові положення неможливо зрозуміти): відсутність нумерації абзаців; повторення одних і тих же положень у декількох правових актах; невідповідність термінології, що застосовується всередині законодавчих актів та в різних актах; суперечливі положення в різних правових актах; тощо

Методологічні виклики

- ▶ **Приведення** національної правової бази з питань **БЗР** у відповідність до МТН та законодавства ЄС **розпочалося з неправильних кроків:**
 - ▶ Воно **почалося з** узгодження **окремих Директив з БЗР** (мінімальні вимоги БЗР щодо використання ЗІЗ, робочого обладнання, тимчасових або пересувних будівельних майданчиків тощо), замість того, щоб розпочати з перенесення положень Рамкової Директиви 89/391/ЄЕС про запровадження заходів, покликаних заохочувати до покращення безпеки та здоров'я працівників на роботі.
 - ▶ Узгодження **відбувалося шляхом видання Наказів Мінсоцполітики (а не постанов КМУ чи законів ВРУ)**, що призвело до їх неефективного застосування (через відсутність юридичної сили для вилучення суперечливих положень в інших правових актах, які мають вищу юридичну силу) та сталості (оскільки їх простіше змінити або скасувати)
- ▶ **Експерти з підготовки нормативно-правових актів виступають радше як особи, що приймають політичні рішення, аніж технічні експерти:** вони самі приймають політичні рішення щодо того, чи узгоджувати положення проєктів нормативно-правових актів з МТН і законодавством ЄС (виходячи зі свого розуміння того, чого бажає уряд), замість надання політикам узгоджених проєктів нормативно-правових актів, залишаючи за ними політичне рішення щодо узгодження (чи неузгодження) з такими нормами.

► Методологічні виклики

- **Термінологія**, яка зазвичай використовується в Україні щодо БЗР, **також має бути узгоджена** з МТН і законодавством ЄС, щоб забезпечити те ж саме значення використовуваних термінів, як у стандартах, а також у різних національних правових актах.
- У ході прийняття проєктів нормативно-правових актів надзвичайно важливим є **зміцнення соціального діалогу, зокрема, шляхом формалізованих консультацій на площадці НТСЕР**

Дізнатися більше ...

www.ilo.org/shd4Ukraine

<https://www.facebook.com/shd4Ukraine>

[Видання № 2: Грудень 2020](#)

<https://bit.ly/2YKaLfV>

▶ Запитання та відповіді

Контакти

Дякую за увагу!

Thank you for your attention!

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект ЄС-МОП

“На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні”

Засідання Робочої групи 4

"Зайнятість, соціальна політика, рівні можливості та здоров'я " УСПГС

**Проблеми адаптації українського законодавства до норм ЄС
відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС**

www.ilo.org.shd4Ukraine

<https://www.facebook.com/shd4Ukraine>